

Vahobov A.V. - O'zMU, "Makroqitodiyot" kafedrasi mudiri, iqtisodiyot fanlari
doktori, professor.
Tashpuhatova L.M.-Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti
"Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi mudiri, i.f.n.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

2021 yil "28.08"

XALQARO TURIZM

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400000	Biznes,boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	Biznes va boshqaruv
Mutaxassislik:	70411902	Tashqi iqtisodiy faoliyat (tashqi savdo faoliyati)

lozim.

	<p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar</p> <p>6.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Tuxliev N., Jiganov O. Turizmning rivojlanish milliy modellari: darslik. – T., 2020. – 264 b.2. International tourism in d-8member states: status and prospects. SESRIC.turkey.2018.54-p.3. Tourism, hospitality and events textbooks. New and Key titles.UK. 20154. Ю. Бокресенский. Международный туризм.М. 2005.С.232.
	<p style="text-align: center;">Qo'shiimcha adabiyotlar</p> <p>5. Wohlmuther, W.Wintersteiner. International handbook on tourism and peace.WTO.Austria.2014.388-p.</p> <p>6. А. Ю. Александрова. Международный туризм. Москва 2002.</p>
	<p style="text-align: center;">Axborot manbaalari</p> <p>7. 'zbekiston Respublikasi milliy axborot agentligi – www.uz.a.uз.</p> <p>8. O'zbekiston Respublikasi hukumat Portalı – www.gov.uз.</p> <p>9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Matbuot xizmati – www.'ress-service.uз.</p> <p>10.O'zbekiston Respublikasi qonunchiligidagi yangiliklar – www.'ravo.vsem.uз.</p> <p>11.O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy aloqalar investitsiyalar va savdo vazirligi-www.mfer.uз</p> <p>12.O'zbekiston Respublikasi Tashqi iqtisodiy aloqalar investitsiyalar va savdo vazirligi-www.mfer.uз</p> <p>13.O'zbekiston aloqa va axborotlashdirish agentligi - www.aci.uз.</p> <p>14.O'zbekiston Respublikasi moliya vazirligi - www.mnf.uз.</p> <p>15.O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi – www.mineconomy.uз.</p> <p>16.O'zbekiston Respublikasi Statistikka qo'mitasi – www.stat.uз.</p> <p>17.O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi axborot bilan tahminlash markazi - www.lex.uз.</p> <p>7. O'quv dasturi "Tashqi iqtisodiy faoliyat va turizmi" kafedrasida ishlab chiqilgan va 2021 - yil "<u>2021-2025-yil</u>"<u>dagi</u> "<u>1</u>" – sonli bayonni bilan ma'qullangan.</p> <p>O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2021 - yil "<u>2021-2025-yil</u>"<u>dagi</u> "<u>1</u>" –sonli bayoni bilan tasdiqlangan.</p> <p>8. Fan/modul uchun ma'sullar:</p> <p>Xusanov Ch.Q.- Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti "Tashqi iqtisodiy faoliyat va turizm" kafedrasи katta o'qituvchisi, iqtisod fanlari nomzodi Azizova N.T. - Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti "Tashqi iqtisodiy faoliyat va turizm" kafedrasи katta o'qituvchisi, iqtisod fanlari nomzodi</p>
	<p>9. Taqrizchilar:</p>

	<p>IV. Kurs ishi bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>"Xalqaro turizm" fanidan o'quv rejada kurs ishi (loyihasi) rejalashtirilmagan Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <p>V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Turizmning rivojanishiga ta'sir ko'rsatuvchi ichki va tashqi omillar Xalqaro turizmning subjektlari Turizmning statistik birliklari Janubiy-Sharqiy Osiyo mamlakatlari turizmning rivojanishi Xitoyda turizmning o'ziga xos jihatlar MDH mamlakatlarda turizmning joriy holati Janubiy Sharqiy Osiyo mamlakatlardan erkin iqtisodiy huddular MDH mamlakatlardan erkin iqtisodiy huddular Turistik eksport va turistik import Turizmda tarmoqli biznesning o'rni Marketing bo'yicha davlat turizm dasturlari Xalqaro turistik xavfsizlik <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalardan tomonidan referatlar tayyorlash va uni tadqimot qilish tavsya etiladi</p> <p>V. Ta'lim nafijalarini/Kashiy kompetentsiyalarini</p> <p>3. Magistr bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Xalqaro turizm eksporti va importi singari jarayonlar hamda tushunchalar to'g'risida <i>haqida tasavvurga ega bo'lshti;</i> Xalqaro turizmning statistik ma'lumotlarini saralash va qayta ishlash metodologiyasi bo'yicha <i>ko'nikmalarga ega bo'lshti;</i> Davlat tomonidan turizm sanoatini qo'llab-quvvatlash yo'nalishlarini, xalqaro turizm jarayonlariga ta'sir etuvchi omillarni mustaqil tahlil qilish, tanlash <i>matalakalariga ega bo'lsishi kerak.</i> <p>4. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> maruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); guruhalarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalari; jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar. <p>5. VII. Kredittarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariv va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil nafijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'ganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriglarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirishi</p>
--	---

Fan/modul kodи	O'quv yili	Semestr	Kreditlar
XTZ104	2021-2022	1	4
Fan/modul turi	Ta'lim turi		
Majburiy	O'zbek/rus	Haftadagi dars soatları	4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Xalqaro turizm	60	60
2.	I. Fanning mazmuni		
	Fanni o'qitishdan maqsad – xalqaro turizmning asosiy turlari, yo'nalishlari va jahon mintaqalarida turizmi rivojlantrish yo'nalishlarni o'rganish hamda tadqiq qilishdan iborat. Fanning vazifasi – magistrarlarning xalqaro turizm yo'nalishi bo'yicha nazariv bilimlari, amaliy kunikmlari hamda iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyo qarashini shakllantirishdan bajaradi.		
	II. Asosiy nazariv qism (ma'ruza mashg'ulotlari)		
	II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kirdi:		
	1-mavzu. Xalqaro turizm yagona tizim sifatida		
	Turizmning mohiyatiga tizimi yondashuv. Xalqaro turizmning asosiy tushunchalari. Xalqaro turizm subyektlari. Turistik masofa.		
	2-mavzu. Xalqaro turizmning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar		
	Xalqaro turizm tizimida statik va dinamik omillarning roli. Sayyohlik faoliyatining mamlakatdagi siyosiy va moliyaviy-iqtisodiy vaziyat bilan aloqasi. Aholining demografik tuzilishi va ijtimoiy ahvolining o'zgarishi, turistik industriyaga tatsiri. Turistik sohaga xizmat qiluvchi texnologiyalar. Turizmning moddiy-tehnik bazasi holati. Turizmni rivojlantrishning tashqi va ichki omillari. Sayyohlik sanoatida miqdoriy (keng) va sifatli (jadal) o'zgarishlar. Xalqaro turizmning kelajakdagi rivojlanishini begilovchi omillar.		
	3-mavzu. Xalqaro turizm statistikasi metodologiyasi		
	Xalqaro turizm statistikasi kontseptsiyasining asosiy tamoyillari. Turizmning statistik bo'limalari. Turistik statistika ma'lumotlariغا kiritilman shaxslarning to'fiflari. Safar maqsadlarining xalqaro tasnifi. Turizm statistikasida talabni tasniflash. Turistik ogimlar statistikasi, daromad, xarajatlar. Xalqaro		

turizmda statistik hisoblash usullari. Sayyohlar oqiminining statistifikasi: chegarada ro'yxatdan o'tish va keladigan joylarni turar joylarga ro'yxatdan o'tkazish. Bank usulida turizm xarajatlarini hisoblash va namunaviy so'rov yordamida. Xalqaro turizm daromadlarini baholashning yangi usullari. Statistik hisobot shakllari.

4-mavzu. Xalqaro turizmning rivojanish dinamikasi

Jahon sayyohlik oqimlarining dinamikasi. Xalqaro turizm daromadlari va ularning yillik o'garishlari. Xalqaro sayyohlar kelishi, dunyodagi daromad va xarajatlar. Bir martalik sayyohlar. Xalqaro turizmida yetakchi davlatlar, daromadlari va xarajatlar. Davlatlar - xalqaro bozorga sayyohlarni yetkazib beruvchilar sifatida

5-mavzu. Jahon mintaqalarida zamonusiy turizmning rivojanish tendensiyalari

Yevropa mintaqasining global turistik bozorining asosiy ishtirokchisi sifatida tavsiflanishi. Evropada turizmni rivojanishiga hissa qo'shadigan omillar. Mintaqadagi an'anaviy davlat rahbarlari va yangi sayyohlik yo'naliishlarining paydo bo'ishi. Osiyo-Tinch okeani mintaqasi dunyodagi eng jadal rivojanayotgan sayyohlik mintaqasi sifatida. Amerikadagi xalqaro sayyohlikni rivojantirish xususiyatlari. Yaqin Sharqdagi turizm va uning davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishining tasiri. Afrika qit asidagi sayyohlar oqiminining ortishi tendentsiyasi. Rivojlangan sayyohlik sohasi bo'igan Afrika mamlakathari.

6-mavzu. Xalqaro turizmda globalizatsion jarayonlar

Biznesning global lashuvining zamonusiy xususiyatlari. Sinergiya strategiyasi. Xalqaro turizmda global lashuv jarayonini belgilovchi tendentsiyalar. Turizm sohasidagi global assotsiatsiyalarni, strategik ittifoqlarni, assotsiatsiyalarni va konsortsiumlarni yaratish va tafsiflash usullari. Turizm sohasida tarmoq biznesini rivojantirish. Global lashuvning milliy bozorlarga ta'siri natijalarini.

7-mavzu. Turizm sanoatining rivojanishida davlatning roli

Turizmi davlat tomonidan tartibga solishning möbiyati va vositalari. Chet mamlakatning turistik qonunchiligi. Xalqaro turizmni rivojantirish mexanizmlari. Xalqaro turizmda sertifikatshtirish, standartshatirish va litsenziyalash. Turizmning davlat tomonidan rejalashtirilishi. Davlatning turizmini boshqarish modeli.

8-mavzu. Xalqaro turizmda marketing

Marketing yo'naliishlarini marketing maqsadlari va marketing faoliyatini shakllantiradigan asosiy elementlar. Yevropa mamlakatlarda milliy turizmi targ'ib qilish kontsepsiysi. Osiyo-Tinch okeani mintaqasidagi mamlakatlarda beruvchilar sifatida

davlat turizm marketing dasturlari. Xorijiy missiyalar va turistik axborot markazlarining faoliyati. Xalqaro turistik ko'rnazma tadbirleri.

9-mavzu. Turizm sohasidagi xalqaro hamkorlik

Turizm sohasidagi hamkorlikning maqsad va vazifalari. Ikki tomonlana va ko'p tomonlana hamkorlik. Xalqaro sayyohlik taskhiloti faoliyati. Jahon sayyohlik taskhilotining (YUNVTO) turizmni rivojlanishdagi o'rni. Xalqaro sayyohlik tadbirlari va ularning turizm sohasi uchun ahamiyati. Xalqaro sayyohlik faoliyatini tartibga soluvchi asosiy hujjatlar.

10-mavzu. Xalqaro sayyohlikning asosiy qonun-qoidalari

Turistik rasmiylashitruvlarining tushunchasi va turlari. Turizmni rasmiylashitrisini sodda lashtirish uchun Jahon sayyohlik taskhiloti tavsyulari. Turistlar uchun pasport va viza ko'magi. Yevropaning yagona sayyohlik makomini yaratish tajribasi (Shengen bitimi). Schengen vizasini rasmiylashitirish. Boixona rasmiyatchiligi va valyuta nazorati. Sayyohlar uchun "soliqqa tortilmaydigan" tizim.

11-mavzu. Xalqaro turizmning madaniy rivojanish va ekologiyani saqlashhdagi o'rni

Madaniy turizm xalqaro sayyohlik oqimlarini shakllantirish uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Dunyodagi sayyohlik yo'naliishlarining madaniy va tarixiy johilaridagi ishtirok statistikasi. ning O'zbekistonning madaniy, tarixiy va tabiiy merosi xalqaro turizmni rivojantirish uchun istiqbolli salohiyatdir. Barqaror turizmning kontseptsiysi. Ekoturizm bozorining dinamikasi va salohiyati. Ekoruzmni rivojantirish tamoyillari va modellari. Chet mamlakatlarda ekologik boshqaruv tizimi.

12-mavzu. Xalqaro turizmda O'zbekistonning o'rni

O'zbekistonda turizmning rivojanish tendensiyalari. O'zbekistonning xalqaro turistik jarayonlardagi ishtiroki. O'zbekistonda turizm infrafuzilmasi. Turizmning ekologik, gastronomik, meditsina singari turlarini rivojlanish imkoniyatlari

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsya etiladi:

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihatlangan audioriyada bir akadem guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tlishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.